



Warszawa, dnia 4 maja 2026 r.

Pan
Stefan Krajewski
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Dotyczy: wykorzystania danych o przemieszczeniach zwierząt do poprawy informacji rynkowej w branży produkcji zwierzęcej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z trwającą dyskusją dotyczącą perspektyw rozwoju branży produkcji zwierzęcej przekazuję w załączeniu notę koncepcyjną odnoszącą się do możliwości lepszego wykorzystania danych już gromadzonych przez administrację publiczną.

Przedłożony materiał wskazuje na istniejącą lukę informacyjną w zakresie analizy struktury rynku w branży produkcji zwierzęcej. Pomimo funkcjonowania systemów takich jak TRACES oraz IRZ, zapewniających pełną rejestrację przemieszczeń zwierząt na potrzeby kontroli weterynaryjnej, dane te nie są obecnie wykorzystywane w sposób analityczny na potrzeby planowania polityki rolnej oraz branżowej analizy rynku.

W załączonej notce zaproponowano rozwiązanie polegające na utworzeniu analitycznej warstwy raportowej, umożliwiającej zagregowaną, przestrzenną ocenę skali przemieszczeń zwierząt oraz identyfikację obszarów trwałego deficytu krajowych stad podstawowych w ramach produkcji zwierzęcej. Rozwiązanie to:

- nie wymaga wprowadzania nowych obowiązków sprawozdawczych,
- nie ingeruje w istniejące procedury administracyjne,
- może stanowić narzędzie wspierające projektowanie celowanych instrumentów wsparcia oraz analizę zmian zachodzących w branży,
- umożliwi monitorowanie przepływu zwierząt na rynku krajowym oraz ograniczy uzależnienie od rozwiązań zagranicznych, z których obecnie zmuszone są korzystać polskie przedsiębiorstwa.



W naszej ocenie wykorzystanie już dostępnych danych w sposób analityczny mogłoby istotnie wzmocnić zaplecze informacyjne Ministerstwa w pracach nad działaniami zmierzającymi do odbudowy potencjału produkcyjnego krajowej branży produkcji zwierzęcej oraz lepszego planowania produkcji przez podmioty branżowe.

Uprzejmie proszę o przyjęcie niniejszego materiału jako głosu do dalszej dyskusji koncepcyjnej nad kierunkami rozwoju branży produkcji zwierzęcej oraz ewentualnego wykorzystania wskazanych rozwiązań w pracach analitycznych Ministerstwa i podmiotów branżowych.

Z wyrazami szacunku

Sygnatariusze **#HodowcyRazem**

Andrzej Kabat
Prezes Zarządu
Polski Związek Hodowców i
Producentów Trzody Chlewnej
„POLSUS”

Grzegorz Brodziak
Prezes Zarządu
Polskiej Federacji Rolnej

Aleksander Dargiewicz
Prezes Zarządu
Krajowego Związku Pracodawców –
Producentów Trzody Chlewnej
POLPIG

Dariusz Goszczyński
Prezes Zarządu
Krajowej Rady Drobiarstwa – Izba
Gospodarcza

Jerzy Wierzbicki
Prezes Zarządu
Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła
Mięsnego

Jacek Klimza
Prezes Zarządu
Polskiego Związku Hodowców
i Producentów Bydła Mięsnego

Paweł Podstawka
Prezes Zarządu
Krajowej Federacji Hodowców
Drobie i Producentów Jaj

Leszek Hądzlik
Prezydent
Polskiej Federacji Hodowców Bydła i
Producentów Mleka

Koordynator inicjatywy #HodowcyRazem- **Grzegorz Brodziak** Prezes Zarządu Polskiej Federacji Rolnej

#HodowcyRazem to inicjatywa 8 największych polskich organizacji zrzeszających krajowych hodowców, której celem jest zrównoważony rozwój produkcji zwierzęcej oraz przekazanie społeczeństwu, mediom, przedstawicielom świata polityki racji i argumentów hodowców i naukowców. Pokazujemy, że chów zwierząt prowadzony jest w oparciu o dobre praktyki, z dbałością o dobrostan zwierząt, a produkty tego chowu są zdrowe i stanowią niezbędny składnik ludzkiej diety.

ZAŁĄCZNIK: NOTA KONCEPCYJNA: „WYKORZYSTANIE DANYCH O PRZEMIESZCZENIACH ZWIERZĄT DO POPRAWY INFORMACJI RYNKOWEJ W BRANŻY PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ”

1. Cel i zakres dokumentu

Celem niniejszej noty koncepcyjnej jest:

- przedstawienie problemu ograniczonej dostępności informacji analitycznej dotyczącej struktury krajowego rynku w branży produkcji zwierzęcej,
- wskazanie ograniczeń obecnie funkcjonujących systemów informatycznych wykorzystywanych w administracji publicznej (w szczególności systemu TRACES),
- zaproponowanie rozwiązania umożliwiającego wykorzystanie istniejących danych do celów analitycznych i planistycznych, bez zwiększania obciążeń administracyjnych dla uczestników rynku.

2. Charakterystyka systemu TRACES

System TRACES (Trade Control and Expert System) jest unijnym narzędziem teleinformatycznym służącym do:

- rejestracji i monitorowania przemieszczeń zwierząt oraz produktów pochodzenia zwierzęcego,
- zapewnienia nadzoru weterynaryjnego nad handlem wewnętrznym i importem,
- realizacji wymogów wynikających z przepisów UE w zakresie bezpieczeństwa sanitarnego.

System ten skutecznie realizuje cele kontrolne i weterynaryjne, zapewniając dostęp do danych takich jak:

- miejsce pochodzenia i przeznaczenia przesyłki,
- liczba zwierząt,
- data i kierunek przemieszczenia,
- dane identyfikacyjne podmiotów i środków transportu.

Jednocześnie należy wskazać, że system TRACES nie pełni funkcji narzędzia analizy rynku i nie został zaprojektowany do:

- agregowania danych w ujęciu terytorialnym i czasowym na potrzeby polityki rolnej,
- oceny strukturalnych zależności w ramach branży produkcji zwierzęcej,

- wspierania planowania działań w zakresie odbudowy stad podstawowych w poszczególnych segmentach tej branży.

3. Problem braku informacji analitycznej w branży produkcji zwierzęcej

3.1. Skutki dla polityki rolnej

Brak dostępu do zagregowanej i interpretowanej informacji rynkowej utrudnia:

- precyzyjne projektowanie instrumentów wsparcia w branży produkcji zwierzęcej,
- ocenę skuteczności działań podejmowanych w celu odbudowy stad podstawowych,
- terytorialne różnicowanie programów pomocowych i inwestycyjnych,
- prowadzenie długofalowej polityki w zakresie bezpieczeństwa produkcyjnego.

W konsekwencji działania administracji publicznej często mają charakter reaktywny, a nie planistyczny.

4. Dostępność danych – stan obecny

Zasadnicze dane niezbędne do prowadzenia analiz rynkowych w branży produkcji zwierzęcej są już gromadzone w ramach istniejących systemów administracyjnych.

W odniesieniu do przemieszczeń zwierząt dostępne są m.in.:

- liczba przemieszczanych zwierząt,
- kraj pochodzenia oraz numery identyfikacyjne,
- adres i numer siedziby stada odbiorcy w Polsce,
- data przemieszczenia,
- dane dotyczące przewoźnika oraz wymaganych licencji.

Problemem nie jest zatem brak danych, lecz brak narzędzi umożliwiających ich analityczne wykorzystanie.

5. Proponowane rozwiązanie – warstwa analityczno-raportowa

5.1. Założenia

Proponuje się utworzenie analitycznej warstwy raportowej („nakładki”) na istniejące systemy informatyczne (TRACES, IRZ), działającej w sposób:

- nieingerujący w bieżące procesy administracyjne,
- niewymagający dodatkowych obowiązków po stronie hodowców i przedsiębiorców,

- oparty na danych zagregowanych i zanonimizowanych.

5.2. Zakres funkcjonalny

Warstwa analityczna mogłaby umożliwić m.in.:

- sporządzanie okresowych raportów dotyczących przemieszczeń zwierząt w ujęciu wojewódzkim i powiatowym oraz czasowym,
- identyfikację obszarów o trwałym uzależnieniu od importu zwierząt do produkcji,
- szacunkowe określenie zapotrzebowania na krajowe stada podstawowe na podstawie rzeczywistej skali produkcji w poszczególnych regionach.

6. Potencjalne korzyści

Wdrożenie proponowanego rozwiązania umożliwiłoby:

- wzmocnienie analitycznego zaplecza polityki rolnej państwa,
- bardziej racjonalne i terytorialnie ukierunkowane wsparcie branży produkcji zwierzęcej,
- lepsze przygotowanie programów odbudowy stad podstawowych,
- oparcie decyzji strategicznych na danych empirycznych,
- bezpośrednie wykorzystanie danych do planowania produkcji i przetwórstwa,
- monitorowanie przepływu zwierząt na rynku krajowym bez konieczności korzystania z rozwiązań zewnętrznych.

7. Podsumowanie

Systemy takie jak TRACES zapewniają skuteczny nadzór weterynaryjny nad przemieszczeniami zwierząt, jednak nie dostarczają narzędzi do analizy struktury rynku w branży produkcji zwierzęcej. W warunkach istotnych zależności importowych w niektórych segmentach tej branży brak takiej analizy stanowi ograniczenie dla skutecznej polityki rolnej.

Utworzenie analitycznej warstwy raportowej, opartej na danych już gromadzonych przez administrację publiczną, pozwoliłoby na lepsze rozpoznanie struktury rynku oraz bardziej precyzyjne planowanie działań wspierających rozwój krajowej produkcji zwierzęcej.